

IZVEŠTAJ O RADU BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA ZA 1961 GODINU

GODIŠNJI IZVEŠTAJ BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA ZA 1961.GOD-

Uslovi rada Biblioteke grada Beograda u 1961. godini, kada je ova ustanova navršila 30 godina svog postojanja, nisu se ništa popravili. Naprotiv, teškoće postaju sve veće. Stalno razvijanje posla čini problem zgrade sve akutnijim, a odobrenim sredstvima jedva pokrivamo potrebe tekućeg života. Povećavanje najvažnijih stavki za funkcionalne potrebe - nabavka knjiga - nije dovoljno da idemo u korak sa poskupljenjem knjige i periodičnih publikacija. Ovogodišnja obavezna štednja od 10% koja nam je odbijena još u I tromesečju, sasvim je drammatizovala situaciju. Ta sredstva su naknadno tražena i dobijena tek u decembru. Iako su i tada dobro došla njihovi uskraćivanje početkom godine omelo je sistematski rad na ostvarenju plana i unelo izvesno osećanje nesigurnosti.

Smeštajne teškoće takođe rastu, jer zgrada dotrajava, brojne opravke nas materijalno iscrpljuju, a povećanje rada i broja posetilaca u pojedinim odeljenjima dovode u pitanje čak izdržljivost zgrade. Prostora za smeštaj knjiga više nemamo i zato moramo da tražimo posebne puteve i rešenja da ne bismo morali prekinuti nabavku novih knjiga i rad sa publikom. Doći u tu situaciju značilo bi uludo bacati višegodišnje napore za okupljanjem čitalaca i trebalo bi opet ulagati mnoge napore za duže vreme da bismo postigli ovaj stepen i obim saradnje sa publikom koji danas imamo.

Ovo je poznato i Sekretarijatu za prosvetu i kulturu grada, pa ipak ove godine nismo dobili ni dinara za pripremu elaborata za gradnju.

Najveći uspeh je u ovome što smo po odluci Saveta za kulturu Gradskog narodnog odbora ušli u plan gradnje kao jedan od prioriternih objekata u ovom petogodišnjem planu. To nam otvara perspektivu da u 1962. godini dobijemo sredstva za pripreme radove, a gradnja se - u najboljem slučaju može nazreti tek kroz dve godine. Lokaciju koju smo ove godine dobili nismo mogli prihvatiti, jer ne ispunjava osnovne uslove za gradnju samostalnog objekta. Sada Urbanistički zavod ponovo proučava mogućnosti davanja takve lokacije koja bi u celini zadovoljavala i potrebe ove ustanove i zahteve grada. Verujemo da će se ovo pitanje uspešno rešiti jer i Sekretarijat za prosvetu i kulturu sada ulaže napore da dobije takva lokacija koja u potpunosti odgovara i kulturnoj politici grada.

Velik problem ove ustanove je i to što već dve godine vrši funkciju sreske matične biblioteke /od početka 1960. godine/ ulažući napore za dalje razvijanje i unapređenje rada cele službe popularnog bibliotekarstva u srezu i što za taj rad nije dobila nijednog dinara od Narodnog odbora. I na ovom području Biblioteka grada Beograda je ostvarila lepe uspehe i doprinela da se cela ova služba u Beogradu afirmira kao pozitivan faktor u prosvetnoj politici grada. Brojne akcije,

savetovanja, obilazak i snimanje terena i slične zhvate Biblioteke grada Beograda finansirala je iz svog redovnog budžeta, i time smanjivala sredstva namenjena svom vlastitom radu.

I pored svih ovih - i mnogo nenavedenih teškoća - Biblioteka grada Beograda je uglavnom ostvarivala svoj plan rada i postigla vidne uspehe i u ovoj godini. Cifarski izraženi rezultati rada na poćanju fonda, okupljanju i usluživanju čitalaca - što smatramo svojom najvažnijim zadatkom - u ovoj godini izgledaju ovako:

	1960	1961	razlika
knjižni fond	83.209	90.808	+ 7.599
utrošeno sredstava za nabavku	4,400.000	5,973.648	+ 1,573.648
upisanih članova	10.339	15.696	+ 5.357
broj usluga	235.028	347.400	+ 112.373
broj proćitanih knjiga	164.439	183.254	+ 18.761
broj korišćenih periodićnih publikacija	-	67.827	

SEKRETARIJAT

Ovo Odeljenje je dolaskom novog sekretara konaćno sasvim sredeño. Uklonjene su i sve slabosti koje su postojale u ekonomatu. Danas Sekretarijat funkcioniše besprekorno, ekonomat i računovođstvo imaju ustrojstvo koje odgovara svim propisima i rad se odvija bez ikakvih smetnji.

Sekretar je pripremio nacrt pravila Biblioteke koja će se posle diskusije u kolektivu i na Stručnom veću i ocene Saveta, početkom naredne godine biti upućena Savetu za kulturu Narodnog odbora na odobrenje. Odpoćeti su radovi i na Poslovniku ustanove.

Mada je posao znatno povećan aparat je u celini ostao nepovećan. Biblioteka grada Beograda ima 37 stalnih i 4 honorarna službenika. Tokom godine je otišlo 5 a došlo 4 nova službenika. Nekoliko mesta pokriveno je honorarnim saradnicima i tako će ostati do donošenja nove sistematizacije. Bolovanja je i ove godine bilo mnogo. Tim putem je izgubljeno 885 dana.

Budžet Biblioteke grada Beograda je ove godine izneo 37,933.463.- dinara prema 28,378.641.- u 1960. godini. Povećanje je iznelo 9,544.822. Lićni rashodi su iznosili 20,046.377.- dinara, a za funkcionalne potrebe otišlo je 9,050.544.-, a ostala sredstva su pokrivala materijalne rashode. Samostalan prihod ustanove u ovoj godini izneo je 1,070.722.- dinara. Ova sredstva dobijena su od upisa čitalaca i kazni za neblagovremeno vraćene knjige.

SAVET I VEĆE

Rad Saveta je i ove godine tekao bez teškoća. Održano je pet sednica na kojima su pretresani najvažniji problemi rada ustanove. Posebno mesto u radu Saveta ove godine zauzimali su napor i da se obezbedi program i lokacija za gradnju nove bibliotećke zgrade, da se organizuje mreža pokretnih bibliotećkih fondova kao trajan vid rada popularnih biblioteka u Beogradu i da se ceo fond Biblioteke grada Beograda presignira i preklasifikuje, da bi se sasvim prešlo na savremen

kolosek smeštaja ovog fonda a i da bi se, odbirom suvišnih publikacija stvorio potreban prostor za smeštaj tekuće prinove za još koju godinu. Planovi rad, finansijski planovi, važnija kadrovska pitanja i sve važnija pitanja tekućeg života ustanove bila su takođe predmet interesovanja i rada Saveta u ovoj godini.

Mađa je mandat Saveta već istekao i mađa je o tome Sekretarija za prosvetu i kulturu Narodnog odbora grada obavešten, nov Savet nije imenovan u očekivanju da se to poveže sa potvrdom novih pravila za rad ustanove.

Veće je takođe bilo aktivan saradnik upravnika i Saveta pretresajući sva tekuća pitanja u šest sednica, koliko ih je ove godine održano.

NABAVKA

Knjižni fond Biblioteke grada Beograda u 1961. godini iznosio je 90.808 knjiga sa 29.615 naslova, 373 vrsta časopisa i 85 vrsta novina. Prinovljeno je 7.599 knjiga /2.257 novih naslova/, 9 novih časopisa i 4 nova naslova novina. Od 7.599 prinovljenih knjiga 6.668 je kupljeno, a ostalo je primljeno kao poklon ili putem razmene.

Nabavka se vrši komisijski. Komisija za nabavku obavljala je svoj rad redovno i održavala 44 sastanka tokom godine.

Najveći broj knjiga kupljeno je preko Mladog pokolenja, uz korišćenje rabata uz 15% koji je ove godine ukupno iznosio 367.804 dinara. I ovaj novac je iskorišćen za nabavku knjiga.

Od ostalih krupnijih poslova u ovom Odeljenju urađeno je sledeće: provereno oko 9.000 bibliografskih jedinica, inventarisano 8.136 jedinica, signirano 5.433 jedinice i uneto procene za 4.884 knjige.

Obrada knjiga

Godišnjim planom rada - pored obavljanja tekućih poslova - bilo je predviđeno da se otpočne sa presigniranjem i preklasifikovanjem knjiga opšteg fonda i pristupi pripremi materijala za štampanje prve sveske Opšteg kataloga knjiga Biblioteke grada Beograda. Međutim, pošto je konačna odluka o presigniranju i preklasifikovanju knjiga opšteg fonda doneta tek oktobra, usled kratkoće vremena, nije se moglo pristupiti i prikupljanju i sređivanju materijala za izdavanje kataloga knjiga. Isto tako, izvestan broj knjiga nabavljenih polovinom decembra nije mogao biti obrađen zbog bolesti službenika. Svi drugi tekući poslovi /uazbučavanje i ubacivanje kataloških listića u kataloge itd./, kao i izvesni poslovi čisto tehničke prirode obavljani su bez zastoja i završeni u određenom rokovima:

	1960	1961
1. a/ obrađeno je novonabavljenih knjiga	7.091	6.324
b/ klasifikovano knjiga	7.091	14.359
v/ redigovano je kataloških listića	5.181	4.530
g/ korigovano i otkucano listića	42.861	55.018

2. Završeno je redigovanje listića azbučnog matičnog kataloga po novim pravilima za katalogizaciju radi prekucavanja kataloga na listiće međunarodnog formata.

3/ Završeno je prekucavanje kataloga na listiće međunarodnog formata.

4/ Završena je revizija azbučnog publiknog kataloga sa svim poslovima vezanim sa njim.

5/ Izveršena je revizija - sa zamenjivanjem dotrajalih i oštećenih i popunjavanjem novih listićima - topografskog i sistematskog kataloga u grupama 0 /opšta grupa/ i 1 /filozofija/.

6/ Od 6. oktobra do 31. decembra presignirano je i preklasifikovano 8.025 knjiga.

Otpočet je rad na presigniranju i preklasifikovanju knjiga opšteg fonda. Ovaj rad je skopčan sa ogromnim brojem sporednih poslova kao što su vadenje listića iz svih kataloga, publiknih i matičnih, vadenje knjiga iz polica, izdavanje knjiga iz fondova Beograda i suvišaka knjige koje se neće izdavati publici ili koje će se predložiti za rashtodovanje usled dotrajalosti upotrebom, zatim - posle klasifikovanja knjiga i unošenja novih signatura u njih - unošenje signatura u listiće svih 7 kataloga i, najzad, vraćanje listića u kataloge. Ovako zamašan i odgovoran posao zahteva i mnogo vremena i mnogo radne snage. S obzirom da su od oktobra, kada se sa njim počelo pa do kraja godine, na njemu radilo - pored redovnih poslova na klasifikovanju novonabavljenih knjiga - samo tri službenika, broj od 8.025 presigniranih i preklasifikovanih knjiga /koliko je do sada urađeno/, sa svim poslovima obavljenim u vezi sa tim, predstavlja izvanredan napor, koje ne zasluuže da bude zabeležen samo kao statistički podatak.

RAD SA PUBLIKOM

U okviru svojih mogućnosti nastojali smo da razvijemo što više svoj rad sa publikom, da što pre obavestimo svoje članove o knjigama koje pristižu i da ih njima što pre usluuimo. U tu svrhu stvoren je centralni katalog koji će publici biti stavljen na raspolaganje odmah po završetku presigniranja opšteg fonda knjiga; uvedena je služba rezervisanja knjiga koja članovima u određenom roku obezbeđuje knjigu koja je već pozajmljena; proširena je saradnja sa kolektivima raznih preduzeća i ustanova; putem deziderata članova nabavljaju se knjige koje su našim članovima potrebne a nemamo ih u fondu ili ih imamo u malom broju; priređuju se izložbe novonabavljenih knjiga da bi čitaoci bili obavesteni koje od ovih knjiga mogu dobiti još pre nego što su listići ubačeni u kataloge. Ovakve forme rada pokazale su se uspešnim, tako da i rezultati postignuti u radu na propagandi i širenju knjige u ovoj godini znatno nadmašuju rezultati postignuti u predhodnim godinama

a/ Članstvo. -

Broj čitalaca koji su se upisali do 31. decembra 1961. godine iznosi 10.000. Od toga se upisalo:

1959.	1960.	1961.
2.920	3.627	3.453

Studenti i učenici i dalje čine najveći deo naših čitalaca.

Broj aktivnih članova u 1961. godini iznosio 6.800.

Ako bismo izvršili analizu brojeva upisanih članova tokom tri protekle godine, tj. od 1959. kada smo prestali da upisujemo iznova svake godine, onda bismo videli da je broj upisanih članova bio sve veći iz godine u godinu. Broj od 6.800 aktivnih čitalaca u ovoj godini kazuje da smo u 1961. godini ustvari imali više aktivnih članova nego što smo u dvema preteklim godinama upisali svega članova /6.547/.

b/ Izdavanje knjiga. -

U toku 1961. godine pozajmljeno je u Biblioteci i van nje 99.237 knjiga iz fonda za odrasle. I to:

	1960.	1961.
van biblioteke	87.226	93.755
u čitaonici	2.418	1.920
preduzećima i ustanovama	1.412	3.050
omladinskim brigadama	-	512
	91.056	99.237

Prosečno izdatih knjiga

	1959.	1960.	1961.
dnevno	288	360	435
mesečno	6.072	7.588	8.269
prosečno čitalaca			
dnevno	133	155	214
mesečno	2.803	3.269	4.523

v/ Služba za pozajmljivanje knjiga preduzećima i ustanovama

Naročito smo nastojali da uspostavimo vezu sa onim preduzećima čiji se kolektivi sastoje pretežno iz kadrova sa nižim i srednjim kvalifikacijama, ali upravo takva preduzeća nisu uvek bila spremna da prihvate našu saradnju. Od 27 preduzeća sa kojima je uspostavljena veza i sa kojima smo u toku godine sarađivali samo nekoliko imaju kolektive koji su pretežno sastavljeni od radnika sa manjim kvalifikacijama.

U ostalim preduzećima i ustanovama školska sprema članova kolektiva je u proseku srednjoškolska.

Pozajmljeno knjiga preduzećima:

1960.	1961.
1.412	3.050

Mada su, u poređenju sa prošlom godinom, rezultati postignuti u toku ove godine zadovoljavajući, smatramo ipak da nije sve učinjeno što bismo mogli učiniti da ovi rezultati budu još bolji, a naročito da odziv samog preduzeća bude pozitivniji.

g/ Služba rezervisanja knjiga

Ova služba uvedena krajem 1960. godine, naišla je na odličan prijem od strane naših članova, tako da je iz dana u dan sve veći broj knjiga koji se ovim putem uručuju. U 1961. godini rezervisano je i uručeno ovim putem 1.165. knjiga.

d/ Tematska izložba.-

Radi propagande novonabavljenih knjiga i fonda knjiga

uopšte bilo je do 31. decembra postavljeno 12 manjih tematskih izložbi od kojih je jedna bila posvećena Danu žena, jedna Prvom maju, jedna je postavljena povodom rođendana predsednika Tita, jedna u čast 7. jula, jedna povodom Beogradske konferencije neangažovanih zemalja. Izložbe novonabavljenih knjiga bile su tokom nedelje menjane i dopunjavane, tako da su članovi, koji su ih pratili, mogli imati potpun pregled knjiga nabavljenih u toku godine.

d/ Čitaonica.

Rad sa publikom u Čitaonici se u prvoj polovini godine nije mogao normalno odvijati, pošto su službenici koji u njoj rade morali da zamenjuju službenike koji rade u Čitaonici štampe ili za pultom odnosno zbog bolesti ili godišnjih odmora. U drugoj polovini godine, posle godišnjih odmora, Čitaonica je bila otvorena za publiku samo kratko vreme, u septembru. Početkom oktobra bila je zatvorena zbog presigniranja i preklasifikacije knjiga. Ova mera, koja je naišla na opravdane prigovore od strane posetilaca, morala je biti preduzeta usled nedostatka prostorija u kojima bi se mogao obavljati posao na presigniranju i preklasifikaciji knjiga. Koliko će vremena Čitaonica morati još biti zatvorena za publiku zavisi od toga da li će se presigniranje i preklasifikovanje fonda obaviti u kraćem ili dužem roku. Iz navedenih razloga broj izdatih publikacija je manji od broja izdatih publikacija u prošloj godini:

1960.	1961.
2.418	1.920

U Čitaonici, koja pored knjiga iz oblasti umetnosti ima u svom fondu priručnike udžbenike, nema već odavno mesta za smeštaj novonabavljenih knjiga čiji je priliv iz godine u godinu sve veći. Knjige koje sada prispevaju smeštaju se p raznim ormanima, koji su i sami prepuni. Ovo znatno usporava usluživanje čitalaca i oduzima dosta vremena službeniku pri pronalaženju publikacija koje oni traže. Osim toga, uslovi rada nisu najpovoljniji ni za same posetioce zbog toga što je prostorija prilično mračna.

e/ Čitaonica štampe

Čitaonica je radila redovno cele godine. Radno vreme sa publikom bilo je samo u nekoliko mahova skraćeno, i to za vreme trajanja seminara o pravopisu i u vreme održavanja predavanja, kada se rad sa publikom završava u 18,30 časova.

Tokom ove godine čitaoci su pretežno bili zainteresovani za dnevne listove kao za ilustrovane časopise, dok su se časopisi iz društveno-političke oblasti i pojedinim kvalitetnim nedeljnim listovima jedva i koristili. Zbog toga su početkom drugog tromesečja bile preduzete izvesne mere za popularisanje takvih časopisa i listova, ali nisu mogle biti dosledno sprovedene do kraja godine iz objektivnih razloga. Nastojace se da se rad u ovom pravcu nastavi iduće godine.

Pregled primljenih i izdatih
časopisa, listova i brošura

Primljeno

1. časopisa	384
2. listovi	9.963
3. brošura	34

Svega: 10.381

Izdato

1. časopisa	4.631
2. listova	62.650
3. brošura	546

Svega: 67.827

Broj posetilaca

muškaraca	96.360
žena	2.801

Svega: 99.161

Problemi sa kojima se u radu susređeno uglavnom su takve prirode da se njihovo konačno rešenje može naći samo u podizanju nove zgrade. To su u prvom redu nepodesnost samih prostorija, zatim nedovoljne prostorije za smeštaj knjiga uopšte, a posebno u magacinu. Rešenje smeštaja knjiga u magacinu, međutim, možda će biti privremeno nađeno presigniranjem knjiga opšteg fonda.

ZAVIČAJNO ODELJENJE

U fondu ovog Odeljenja imamo 5.071 knjigu, od kojih su 3.111 knjiga o Beogradu, 735 fotografija, 159 plakata, 435 rukopisa, 3.203 mikrofilma i 57 naslova periodičnih publikacija.

Ove godine je otpočet rad na predmetnom katalogu ovog fonda.

Pored drugih poslova obrađeno je 3.470 novinskih isečaka o Beogradu i napisano 6.047 kataloških listića za predmetni katalog.

RAD SA DECOM

Rad sa decom se odvija u dva odeljenja, u dve zgrade. Ova odeljenja okupljaju decu iz 75 beogradskih škola, sa celog područja sreza. Za korišćenje našeg fonda dečjih knjiga dolaze deca čak iz Grocke. Najveći broj upisanih učenika su u uzrastu od četvrtog do sedmog razreda Osmogodišnje škole.

U ovim odeljenjima imamo 5.696 članova, od kojih je aktivno čitalo preko cele godine 4.586. Oni su pročitali 84.017 knjiga. Oko izdavanja knjiga i štampe deci je pruženo 140.275 usluga. Razne prirobe u Biblioteci posetilo je 10.080 članova, a 10.720 članova je učestvovalo u radu klubova Mladih bibliotekara i na dežurstvima u samoj Biblioteci.

Rad sa decom postaje sve teži, jer broj članova raste, a

Biblioteka nije u mogućnosti da obezbedi rad sa njima preko celog dana, jer joj za to nedostaje još 4 službenika.

Da bi se rad sa decom unapredio učinjen je priličan napor da se dođe do savremenih iskustava koja, u toj oblasti, postoje u zemlji i u inostranstvu. U narednoj godini ćemo nastojati da sve što je najbolje provedemo i kroz naš rad.

Ovogodišnji naponi su bili usmereni na unapređenju metoda izdavanja knjiga i proučavanja najakutnijih problema u radu sa decom.

Dosta vremena posvećeno je proučavanju dečjih interesovanja za knjige u različitim uzrastu. Mada ovaj rad nije okončan, zaključeno je da se deca starijeg uzrasta ne zadovoljavaju samo onom knjigom koja je do sada smatrana "dečjom" i da najveći broj želi da čita i one knjige koje su namenjene odraslima. Zbog toga se ozbiljno radi, sa stručnjacima za ta pitanja, da se načini ma i najkromniji spisak tih knjiga koje će se - iako dosad nisu pripadale dečjem fondu - uneti u njih i staviti na raspoloženje deci starijeg uzrasta.

U isto vreme vršena je analiza postojećeg fonda u oba dečja odeljenja. Dosada je obrađeno 2/3 tog fonda. Kad se ovaj posao završi moći ćemo pravilno da usmerimo nabavnu politiku i veće samim time da otклонimo brojne slabosti pa čak i da rešimo neka pitanja ovih čitalaca.

Proučavanjem dečjih interesovanja putem anketiranja i posmatranja koja se vrsta knjiga čita, ustanovljeno je da nema dovoljno interesovanja koja se vrsta knjiga čita, ustanovljeno je da nema dovoljno interesovanja za popularnu nauku. U zajednici sa školom i drugim faktorima nastojaćemo da pronađemo put ove literature do dečjeg interesovanja.

U okviru metodskog centra "Knjiga i dete" u ovoj godini radiće se na izradi bibliografije dečje književnosti kod nas. Sređen je materijal i prekucan na kataloške listiće za vreme od 1954 do 1959 godina. Ostao je još da se sredi materijal za preostale godine do danas.

DOPUNSKA DELATNOST U RADU SA DECOM

Dopunska delatnost u radu dečjih odeljenja u Biblioteci grada Beograda i u ovoj godini imala je značajno mesto.

Organizujući razne oblike rada sa decom težili smo da se kod čitalaca sistematski razvijaju potrebe i navike za čitanjem, pravilan odnos prema knjizi, da se razvijaju i pravilno usmeravaju njihova literarna interesovanja i probude već stečena znanja u školi.

Posebno smo želeli da pružimo mogućnost razvoju dečjih stvaralačkih sposobnosti i da njihova samostalnu aktivnost što veće vežemo za knjigu i rad u Biblioteci. Težili smo da kroz korisnu zabavu i raznočajan prijetno i veselo provede svoje slobodno vreme u Biblioteci i da se i tim putem neosetno vezuju za knjigu i čitanje.

Tokom ove godine sa supehom su radili klubovi malih bibliotekara /u svakom odeljenju po jedan/, okupljajući svojom delatnošću nekoliko desetina članova koji su pokazivali trajan veći interes za knjigu i smisao za rad u samoj Biblioteci. Članovi ovih klubova redovno su dežurali u Biblioteci obavljajući gotovo sve poslove u njoj i bili su od stvarne pomoći samim bibliotekarima, naročito svojim brojnim svakodnevnim dežuranjem. U okviru ovih klubova s uspehom je organizovana igra takmičenja "Pokaži šta znaš o knjizi i biblioteci". Takmičenju je predhod

lo održavanje popularnih predavanja iz ove oblasti i sačinjavanje spiska sa oko stotinu pitanja koje je trebalo savladati da bi se učestvovalo u takmičenju.

Literarni klub uspešno je učestvovao na dečjem konkursu "Dečja antologija pesama". Konkurs je raspisala redakcija dečjeg časopisa "Zmaj" i Odbor za organizovanje "Zmajevih igara" u Sremskoj Kamenici. Naš klub dobio je prvu nagradu. Ovaj klub je organizovao i nekoliko satanaka posvećenih određenim temama: 8 mart, godišnjica rođenja Dikensa i dr.

Sam rada u okviru ovih klubova organizovano je još nekoliko priredaba i manifestacija: usmene novine, u saradnji sa redakcijom dečjeg lista "Kekec", književne novine, sa redakcijom dečjeg časopisa "Zmaj" susreti sa književnicima i dr.

U zajednici sa organizacijom Muzičke omladine Beograda organizovana su dva muzička popodneva. Odgovarajuća predavanja praćena su muzikom, sve na temu "Ko peva'lo zlo ne misli".

Povodom završetka školske godine i ispraćaja iz Biblioteke onih članova koji završavaju osmogodišnju školu prestaju da budu članovi ovih odeljenja organizovana je i ove godine završna svečanost. Ti povodom bio je raspisan konkurs - nagradni - na temu "Moja najomiljenija knjiga" i "Najlepše što sam pročitao o Narodnooslobodilačkoj borbi". Konkurs je organizovan u zajednici sa školama. Na konkursu je učestvovalo 15 škola, a stiglo je 160 učenjskih radova.

Aktivnost u toku "Mesec dana knjige". -

U ovom Odeljenju "Mesec dana knjige" obeležen je posebnom aktivnošću.

Organizovano je nekoliko manifestacija čiji je cilj bio da se na poseban način populariše knjiga obuhvatajući u tome što veći broj dece. U okviru ove delatnosti najvažnije mesto uazima organizovanje kursa i izložbe na temu "Ilustrovani katalog dečje literature". Dečja ilustrovala tekst pročitane knjige. Uspeh je i po kvalitetu i po broju učenika bio iznad svakog očekivanja. Stiglo je preko 1.300 radova, a mogli smo izložiti samo oko 600, birajući najbolje među najboljim. Tom prilikom dat je veći broj nagrada i pohvala i pojedincima i školama. Izložbu je otvorila Mira Alečković, književnik.

U velikoj dvorani Doma sindikata održana je priredba pred oko 1.000 gledalaca pod nazivom "Knjiga je moj dobar drug". Gledaocima je na interesantan način prikazan rad biblioteke i mnogostrani značaj knjige uz učešće većeg broja umetnika. Ova priredba je organizovana u zajednici sa redakcijom "Susreti četvrtkom".

Uz to organizovane su dve filmske priredbe i jedno predavanje sa temom "Licem prema buri" - koje je imalo pretenzije da prikaže kako deca doživljavaju motive i literaturu o Narodnooslobodilačkoj borbi.

Najzad održana je i proslava Nove godine u prostorijama Dečjeg odeljenja "Neven". U samoj organizaciji ove proslave okupljeno je oko 400 članova - dece. Program je organizovan uz učešće umetnika iz pozorišta "Boško Buha" i za naše mlade čitaoce bio je poseban doživljaj za duže vreme.

Rad sa decom u ostalim popularnim bibliotekama. -

Ustanovljeno je da se u popularnim bibliotekama našeg područja

ne poklanja dovoljno brige radu sa decom, mada su deca i u svim tim bibliotekama najveći broj čitalaca. Posebnih odeljenja za rad sa decom, na celom području ima svega sedam, a veličina fondova za ovu čitalačku publiku daleko je majni no što bi trebalo da bude. Posebni oblici dopunskog rada sa decom, sem u Biblioteci grada Beograda, sprovodiće se samo još nekoliko biblioteka u centru grada. Ovo je svakako jedan od najvećih problema kome ubuduće Biblioteka grada Beograda mora posvetiti više pažnje.

Razvojem bolje saradnje sa školama i školskim bibliotekama na celom području Beograda učiniće se mnogo na planu sistematske borbe da se od omladine ovog uzrasta izgradi stalen čitalac.

ODELJENJE ZA RAD SA POPULARNIM BIBLIOTEKAMA

U toku 1961. godine BGB uspela je da za život i rad biblioteka popularnog tipa /narodne, sindikalne i školske biblioteke/ više zainteresuje odgovarajuće organe narodne vlasti, kulturne ustanove i organizacije, kao i društvene i političke organizacije u Beogradu. U protekloj godini Biblioteka je napravila velik korak u tom poslu postavivši jasno probleme rada ovih biblioteka, kao i izvesne konkretne predloge za rešavanje njihovih najosnovnijih problema. Svojim stavom o potrebi formiranja jedinstvene bibliotečke mreže popularnih biblioteka Beograda dali smo osnovnu idejnu smernicu perspektivnog razvoja popularnog bibliotekarstva našeg grada.

U toku 1961. na inicijativu Biblioteke grada Beograda, završeno je snimanje stanja biblioteka u radnim kolektivima /ranije sind. biblioteke/ u pet beogradskih opština, pa je na osnovu toga napisan izveštaj o stanju tih biblioteka, s njihovim problemima i podnet je izveštaj o stanju tih biblioteka, s njihovim problemima i podnet je predlog za uključivanje ovih biblioteka u bibliotečku mrežu Beograda.

Iste godine je završeno i snimanje stanja školskih biblioteka. Prema dobivenim materijalima iz 13 beogradskih opština napisan je izveštaj o njihovom stanju, kao i predlog za njihovo uključivanje u mrežu popularnih biblioteka.

Prema tome BGB podnošenjem predloga za uključivanje u biblioteku mrežu Beograda biblioteka u radnim kolektivima i školskih biblioteka - rukovodeći se pri tome istim principima kao i kod podnetog predloga za mrežu narodnih biblioteka - završila svoj idejni predlog za postavljanje i perspektivno razvijanje bibliotečke mreže popularnih biblioteka u Beogradu - koja je zasnovana - po našem mišljenju, na realnim osnovama društvenog kretanja naše zajednice.

U ovoj godini BGB je nastojala da se kod Saveta za kulturu i kod Sekretarijata za prosvetu i kulturu Narodnog odbora grada Beograda preduzmu izvesne mere i ukaže potrebna pomoć u njenom radu na razvijanju mreže popularnih biblioteka, kao i u radu svih drugih narodnih biblioteka u Beogradu.

Tako su izveštaji o stanju narodnih biblioteka na teritoriji Beograda i predlog za unapređenje njihovog rada bili predmet za razmatranje Saveta za kulturu Narodnog odbora Beograda februara 1961. godine.

Tada su doneti i određeni zaključci koje je Savet za kulturu grada poslao odborima opština - odsecima za kulturu, kao preporuku kako i u kom obimu da organizuju svoj rad da bi unapredili ovu službu.

Između Biblioteke grada Beograda i Saveza organizacija i ustanova za širenje knjige Beograda uspostavljena je i ove godine vrlo dobra saradnja. Savez je prihvatio da u svom daljem radu koristi materijale i predloge za unapređenje bibliotekarstva i bibliotečke službe Beograda koje bude davala Biblioteka grada Beograda. Tako je na godišnjoj skupštini ovog Saveza Biblioteka grada Beograda podnela svoj "Izveštaj o stanju sindikalnih biblioteka u 1960. godini i o njihovim problemima", a isto tako podnela je i svoj predlog za rešavanje njihovih osnovnih problema, kao i predlog za njihovo uključivanje u mrežu popularnih biblioteka Beograda. Na osnovu ovih materijala skupština je donela zaključak da se po ovim pitanjima organizuje savetovanje na kome će učestvovati predstavnici Gradskog sindikalnog veća, sindikalnih organizacija po opštinama, sindikalnih organizacija po preduzećima i ustanovama, Saveza organizacija i ustanova za širenje knjige Beograda, Biblioteke grada Beograda, organa narodnih vlasti i narodnih biblioteka po opštinama. To savetovanje je održano novembra i na njemu je opet Gradska biblioteka podnela referat. Zaključci sa ovog savetovanja predviđaju slična savetovanja po opštinama, s ciljem da se napravi bar prvi korak u stvaranju jedinstvene mreže narodnih biblioteka i biblioteka radnih kolektiva putem saradnje, kao i da se otvori što veći broj bibliotečkih ogranaka narodnih biblioteka po preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Učestvovali smo i na savetovanju o problemima školskih biblioteka u Beogradu. Ovo savetovanje je organizovao Prosvetno-pedagoški zavod Narodnog odbora grada. Na predlog Biblioteke predviđeno je organizovanje jednog sasvim širokog savetovanja o problematici ovih biblioteka, uključujući tu i pronalaženje puteva saradnje između školskih biblioteka i celokupne mreže popularnih biblioteka u Beogradu. Na organizovanju ovog posla Biblioteka aktivno sarađuje sa Zavodom.

U nameri da što pre unapredimo pozajmnu bibliotečku službu na području grada u ovom odeljenju izrađena su Uputstva za organizovanje mreže bibliotečkih ogranaka za izdavanje knjiga. U tim uputstvima se insistira na razvijanje servisne bibliotečke službe koja bi obezbedila snažnu cirkulaciju knjiga iz svih knjižnih fondova narodnih biblioteka u radnim kolektivima. Prema ovim uputstvima, neophodno je otvarati pozajmne bibliotečke ogranke za izdavanje knjiga po preduzećima ustanovama, po svim manjim mestima, naseljima, stambenim zajednicama, odnosno svuda tamo gde postoji potreba za njima. Kolegijum upravnika narodnih biblioteka Beograda prihvatio je ova uputstva i ona će već uveliko sprovođeni u život. Ovakvim radom u mnogome je popravljena situacija inače nedovoljnih knjižnih fondova, a i struktura bibliotečke mreže u Beogradu.

Biblioteka grada Beograda je uspostavila saradnju sa izdavačkim preduzećem "Mlado pokolenje" u cilju objedinjavanja nabavke knjige za sve narodne biblioteke u Beogradu. Po tom ugovoru početkom 1962. godine "Mlado pokolenje" će uz rabat od 15% obezbeđivati potrebne knjige svih izdavačkih preduzeća na teritoriji Jugoslavije za mrežu naših biblioteka. Ovakvim objedinjavanjem nabavke stvaraju se uslovi za katalogizaciju i klasifikaciju knjiga u Gradskoj biblioteci i za sve ostale biblioteke, a time bi se ove biblioteke rasteretile rada na tehničkim poslovima i mogle više posvetiti radu sa čitaocima.

Zalaganjem Biblioteke grada Beograda Narodni odbor grada je decembra 1960 godine dodelio 1,000.000.- dinara za nabavku knjiga za prigradsko područje. Ova sredstva su raspoređena za nabavku knjiga matičnih biblioteka u Grockoj, Barajevu, Sopotu i Surčinu. Najveći iznos dodeljen je Sopotu jer je ta biblioteka tada odpočela rad, a knjižni fond joj je bio sasvim nedovoljan. I ove knjige su nabavljene od "Mladog pokolenja", uz popust od 15%, pa je ceo iznos povećan za toliko procenata.

Ovim istim bibliotekama naša Biblioteka je iz svog fonda pozajmila znatan broj knjiga u nameri da popravi i veličinu i strukturu knjižnih fondova biblioteka prigradskih opština. Sa istom namerom upućena je veća grupa knjiga iz suvišaka biblioteke Radničkog univerziteta "Duro Salaj" Barajevu.

Tokom ove godine održana su na "Beogradskoj tribini" deset sastanaka: pet susreta posvećena dobitnicima Oktobarske nagrade Beograda, a ostali susreti govorili su o aktuelnim pitanjima: Kolonizacijom danas, Odnos fizike i filozofije u savremenom svetu, Licem prema buri, itd. Predavanja su bila odlično posećena, sa živom diskusijom i uvek zabeleženo kao događaj u našoj kulturnoj javnosti, bilo u štampi na radiju ili na televiziji.

Ovo odeljenje tokom godine izradilo je i vrlo iscrpan izveštaj o radu i stanju narodnih biblioteka u Beogradu za 1960 godinu, izvlačeći njihove glavne probleme. Na tri sastanka kolegijuma upravnika narodnih biblioteka Beograda razmatrani su svi ti problemi, oblici dalje saradnje u radu na razvijanju mreže popularnih biblioteka, kao i druga konkretna i aktuelna pitanja rada ove službe. Obilaskom terena ovim bibliotekama ukazivana je i direktna pomoć na usavršavanju njihovog rada.

Izvršavajući brojne zadatke matične biblioteke celog područja Beograda, ovo Odeljenje Biblioteke grada Beograda izvršilo je čitav niz drugih poslova a izradilo i konkretne predloge i zahteve koje bi trebalo da zadovolji Gradski narodni odbor da bi se ova funkcija mogla obavljati kako valja. Gradskom narodnom odboru je upućena molba da se opštinama uputi preporuka za povećavanje ulaganja u ovu službu, određujući kao jedinicu 200 dinara po stanovniku. Zatraženo je da se obezbede sredstva za nabavku jednog bibliobusa, kao i da se Gradskoj biblioteci, u njenom budžetu, daju sredstva za obavljanje zadataka matične biblioteke. Dobijanjem bibliobusa, verujemo, da bi se posao znatno unapredio, jer bi ubrzao cirkulaciju knjige i popunio prazninu bibliotečke mreže, tako da bi knjige brzo stizale i do najudaljenijih krajeva našeg Sreza.